

MILJØTILLADELSE
til
kvægbruget beliggende

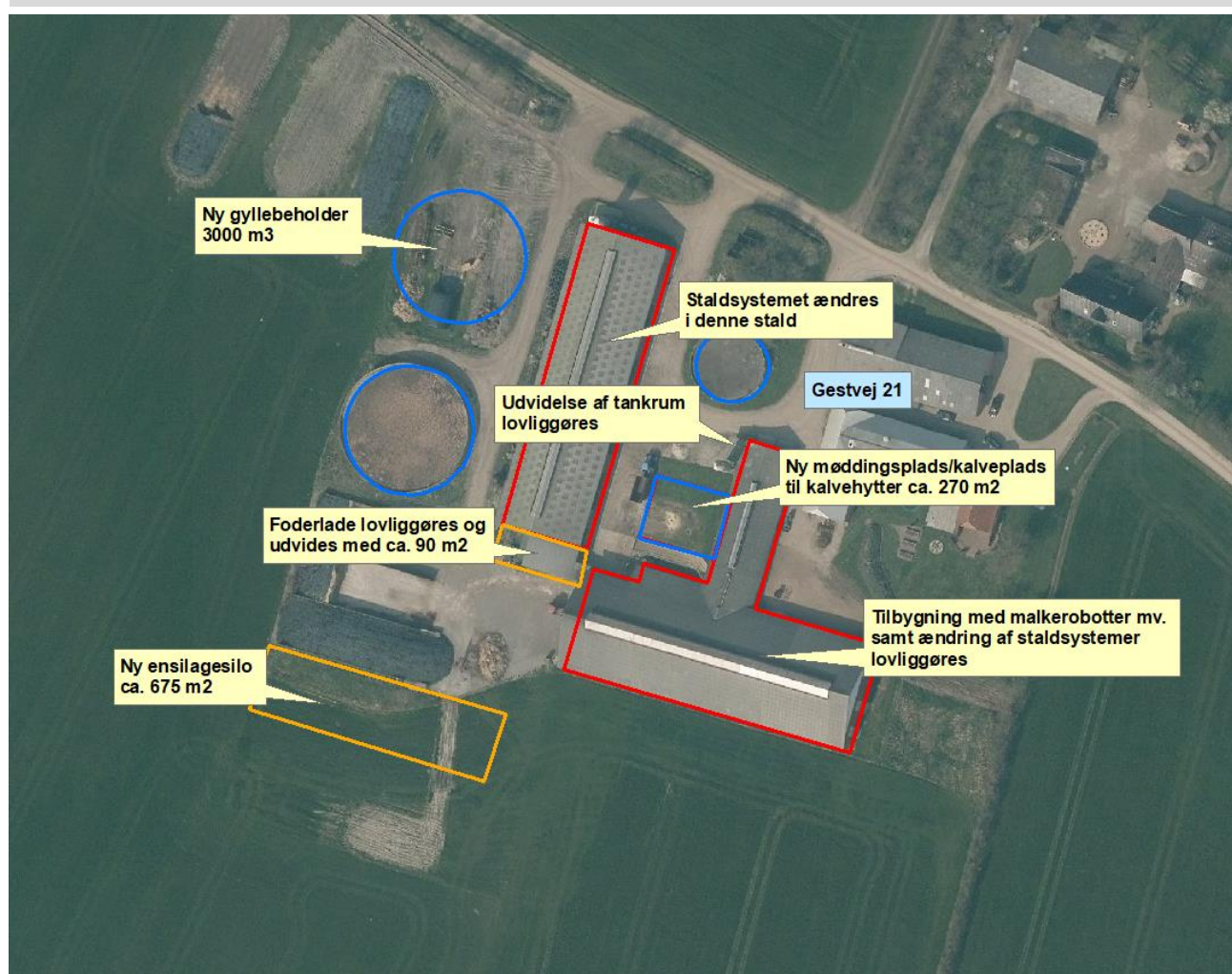
Gestvej 21,
6830 Nørre Nebel

I henhold til § 16b i Bekendtgørelse af lov nr. 520
af 1. maj 2019
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

Godkendt den 8. januar 2020

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Ann Rolighed Thygesen
Direkte tlf. 7994 6140
E-mail: antd@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 108898-19

Sagsnr. 19-8013

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØTILLADELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
3	TILLADELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	7
3.3	FORUDSÆTNINGER.....	8
4	VILKÅR FOR MILJØTILLADELSEN	9
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE.....	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	9
4.3	LANDSKABSINTERESSER.....	9
4.4	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG.....	10
4.5	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	10
4.6	LUGT.....	10
4.7	STØJ OG VIBRATIONER.....	10
4.8	STØV.....	11
4.9	SKADEDYR.....	11
4.10	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND.....	11
4.11	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER.....	12
4.12	LYS.....	12
4.13	EGENKONTROL.....	12
4.14	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK.....	12
4.15	UHELD OG RISICI.....	12
4.16	OPHØR.....	12
5	KLAGEVEJLEDNING	13
6	OFFENTLIGGØRELSE	14
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	15
7.1	BELIGGENHED.....	15
7.2	AFSTANDSKRAV.....	16
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ.....	16
7.4	SAMDRIFT.....	19
7.5	BIAKTIVITETER.....	19
7.6	INDRETNING.....	19
7.7	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE.....	24
7.8	FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	24
7.9	AFFALD.....	25
7.10	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE.....	26
7.11	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING.....	26
7.12	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING.....	28
7.13	LUGT.....	29
7.14	STØJ OG RYSTELSER.....	30
7.15	STØV.....	30
7.16	SKADEDYR.....	31
7.17	DØDE DYR.....	31
7.18	LYS.....	31
7.19	TRANSPORT.....	31
7.20	SPILDEVAND.....	33
7.21	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD.....	34

7.22	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK	35
7.23	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	40
7.24	BAT - AMMONIAK	41
7.25	SAMLET BAT-VURDERING	42
8	EGENKONTROL	43
9	NABO- / PARTSHØRING	43
10	SAMLET VURDERING	43

1 Indledning

Denne miljøtilladelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Gestvej 21, 6830 Nørre Nebel i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af udkast til miljøtilladelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Et udkast til afgørelse har været sendt i parts/nabohøring i 14 dage, hvor der har været mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøtilladelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Carsten Vandborg Nielsen, Gestvej 21, 6830 Nørre Nebel
Kontaktperson:	Carsten Vandborg Nielsen, e-mail: carstenvandborg@gmail.com , tlf. 40268852.
Husdyrbrugets navn og adresse:	Gestvej 21, 6830 Nørre Nebel
Ejerlav og matrikel nr.:	Matr. 3a Rærup By, Lydum m.fl.
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730096159
CHR-nummer:	45571
CVR-nummer:	36216859
Konsulent:	Nina Laudal Jensen, SAGRO, e-mail: nlj@sagro.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 212094, version 5, indsendt den 18. december 2019
Udkast i nabohøring:	Den 19. december 2019
Godkendelsesdato:	Den 8. januar 2020

2.2 Baggrund og historik

Husdyrbruget er ikke tidligere godkendt efter husdyrbrugloven.

Husdyrbruget fik den 20. december 2006 en VVM-screening til en udvidelse af dyreholdet til 89 årskøer, 101 årsopdræt (normalt svarende til 22 småkalve fra 0-6 mdr. og 79 kvier fra 6-28 mdr.), opfodning af 45 tyrekalve (40-372 kg) og 375 tyrekalve (50-372 kg), alle tung race, hvilket efter dagældende dyreenhedsdefinitioner svarede til 249 dyreenheder.

Den 10. april 2015 fik husdyrbruget en afgørelse på anmeldelse af skift i dyretype.

Carsten Vandborg Nielsen har nu søgt om miljøtilladelse på baggrund af et ønske om at udvide kvægproduktionen på Gestvej 21, 6830 Nørre Nebel.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 21. juni 2019.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Tilladelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Gestvej 21, 6830 Nørre Nebel kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøtilladelsen meddeles efter § 16b i "Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder tilladelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

3.1 Beskrivelse af projektet

Ansøger ønsker at udvide produktionen på Gestvej 21, 6830 Nørre Nebel. Udvidelsen sker ved, at en dybstrøelsesstald ændres til fast drænet gulv, der opføres en ny kalveplads/møddingsplads, en ny gyllebeholder, en ny ensilageplads, samt ansøger ønsker muligheden for at flytte en eksisterende gastæt fodersilo til en ny placering på bedriften.

Samtidig lovliggøres en tilbygning til ungdyrstalden på 70 m² fra 2015, der anvendes som holde/læsseplads for strørobotten, som strøer i ungdyrstalden. I forlængelse af tilbygningen mod vest etableres et råvarelager til kraftfoder og mineraler på ca. 90 m².

Endvidere lovliggøres en tilbygning fra 2010 på 70 m² til eksisterende kostald, som anvendes til malkerobotter og kontor, samt endnu en tilbygning fra 2010 på 15,5 m² til eksisterende tankrum. I forbindelse med ændringen er en tidligere malkestald fjernet, og der er i dette område etableret dybstrøelsesbokse, samt separationsområde med senge og spalter. Endvidere er der etableret et område ved malkerobotterne indrettet med spalter. Denne ændring lovliggøres også i denne miljøtilladelse.

Ansøger ønsker også med denne ansøgning at udnytte muligheden for at få størst muligt fleksibilitet med hensyn til antal og fordeling af køer og opdræt.

Ifølge den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives godkendelse til et bestemt dyrehold, men om et bestemt produktionsareal, det vil sige det areal, som dyrene på husdyrbruget kan opholde sig på.

Der søges om følgende produktionsarealer som det fremgår af tabel 1 og beliggende, som det fremgår af figur 5.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøtilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøtilladelsen

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 5.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

Ensilageplansilo

- c. Senest 14 dage før etablering af ensilageplansilo skal du til Varde Kommune indsende følgende:
 - Dokumentation for at ensilageopbevaringsanlæggets bund og eventuelle sider opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
 - Redegørelse for mure / randbelægning / hældning.
 - Målfaste tegninger af ensilageopbevaringsanlægget med afløb og rørføring fra ensilageplansilo til opsamlingsbeholder.
- d. Senest 2 måneder efter at du har etableret ensilageplansiloen, skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding er vedhæftet).

Møddingsplads

- e. Senest 14 dage før etablering af møddingsplads skal du til Varde Kommune indsende følgende:
 - Dokumentation for at møddingspladsens bund og eventuelle sider opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
 - Redegørelse for mure / randbelægning / hældning.
 - Målfaste tegninger af møddingspladsen med afløb og rørføring fra ensilageplansilo til evt. opsamlingsbeholder.
 - Dokumentation for at eventuel opsamlingsbeholder er udført af bestandige og tætte materialer, og er dimensioneret i forhold til kapaciteten
- f. Senest 2 måneder efter at du har etableret møddingspladsen, skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding er vedhæftet).

Gyllebeholder

- g. Senest 14 dage før etablering af gyllebeholder / opsamlingsbeholder til restvand, skal du til Varde Kommune indsende følgende:
 - Dokumentation for at beholderen inklusiv rørføring opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
 - Målfaste tegninger af beholderen inklusiv højde samt rørføringer til- og fra tanken

Senest 2 måneder efter at du har etableret beholderen skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding vedhæftet).

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.

- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.
- c. Der skal etableres en afskærmende beplantning som vist på figur 3. Beplantningen skal bestå af et 3-rækket læhegn, som skal indeholde både træer og buske. Planterne må ikke fremgå på Miljøstyrelsens liste over uønskede arter i den danske natur.

4.4 Ammoniakreducerende tiltag

Faste drænedede gulve i bygning 1 og 2 på figur 5

- a. I eksisterende kostald (bygning 1) skal 1.144 m² produktionsareal være indrettet som sengestald med faste drænedede gulve med skraber eller alternativt et andet gulv med en dokumenteret ammoniakfordampning svarende til dette.
- b. I eksisterende ungdyrstald (bygning 2) skal 840 m² produktionsareal være indrettet som sengestald med faste drænedede gulve, med skraber eller alternativt et andet gulv med en dokumenteret ammoniakfordampning svarende til dette.
- c. Hvis de faste drænedede gulve i bygning 1 og 2 er støbt på stedet, skal de være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.
- d. De faste drænedede gulve i bygning 1 og 2 skal være udført med ajlefløb. Lysningsarealet til ajlefløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal.
- e. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time i staldafsnittene med de faste drænedede gulve i bygning 1 og 2. Skraberens skal være forsynet med timer.
- f. Skraberne skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

4.5 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.6 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.7 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling - ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.8 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.9 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.10 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Al overfladevandet fra hele møddingsplads/kalveplads (bygning 4) skal ledes til gyllebeholder.

4.11 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.12 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.
- b. Alle lyskilder skal være nedadrettet og med sensorer eller lignende så de kun er oplyste, når der arbejdes.

4.13 Egenkontrol

Skrabere på fast drænet gulv i bygning 1 og 2 på figur 5

- a. Enhver form for driftsstop af skraberne skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 1 uge.
- b. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberne er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.14 Bedste tilgængelige teknik

- a. Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. køleanlæg til mælk skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

4.15 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.16 Ophør

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den 5. februar 2020 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 8. januar 2020

På Varde Kommunes vegne den 8. januar 2020

Ann Thygesen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Nina Laudal Jensen, SAGRO, e-mail: nlj@sagro.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv2, 1. sal, 6000 Kolding, e-mail: trsyd@stps.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

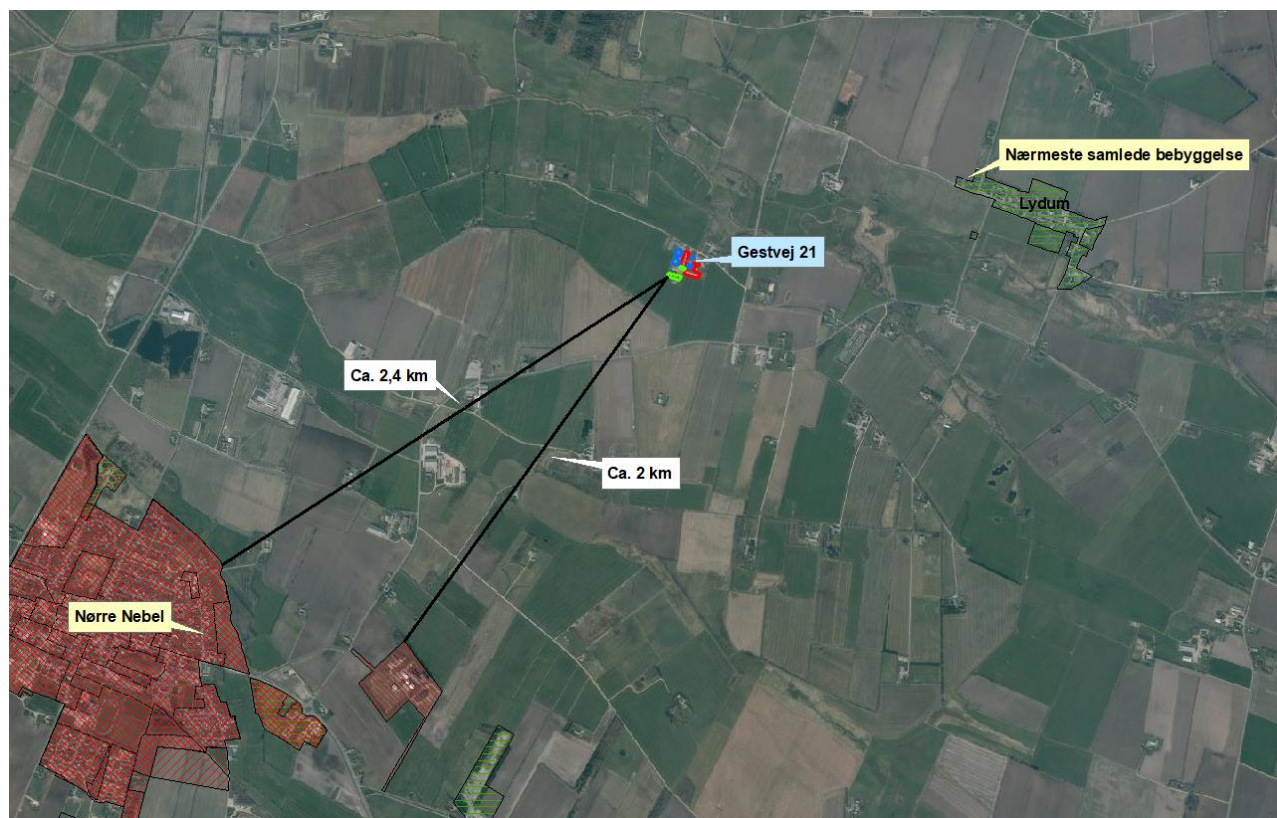
Husdyrbruget ligger på adressen Gestvej 21, 6830 Nørre Nebel, 2,4 km nordøst for Nørre Nebel.

Nærmeste byzone er et erhvervsområde for industrivirksomheder, herunder et biogasanlæg og et fjernvarmeanlæg, og ligger ca. 2 km sydvest for husdyrbruget, se figur 1.

Nærmeste samlede bebyggelse er Lydum, og ligger ca. 1,2 km nordøst for husdyrbruget, se figur 1.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Gestvej 10, er beliggende ca. 94 fra husdyrbruget, se figur 2.

De nærmeste øvrige nabobeboelser er Gestvej 20 og Lindegårdsvej 10, der ligger henholdsvis ca. 18 m og 275 m nord og øst for husdyrbruget. Se figur 2.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone og samlet bebyggelse.

Figur 2. Husdyrbruget i forhold til nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Overgangslandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** beliggende i beskyttede landskabstyper, skal etableringen af nye bygninger og anlæg, der er nødvendige for landbrugets drift, ske i overensstemmelse med retningslinjerne for den pågældende landskabstype.

Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger i et markskel ca. 346 m meter øst for anlægget, og berøres ikke af udvidelsen.

Nybyggeriet sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje, skov-byggelinje.

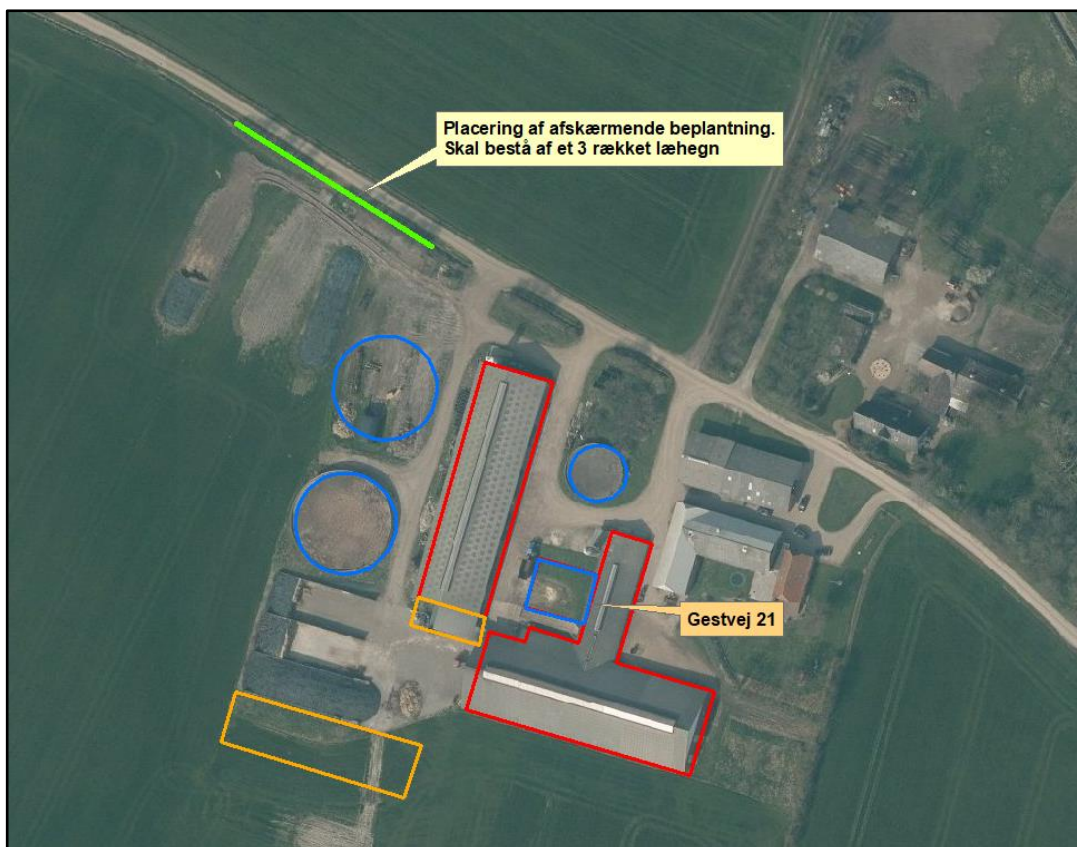
Der etableres en ny gyllebeholder, samt en ny ensilagesilo. Endvidere lovliggøres og udvides en foderlade og der etableres en ny møddingsplads/kalveplads, samt ejer ønsker muligheden for at flytte en eksisterende gastæt fodersilo til en anden placering. Samtidig lovliggøres to tilbygninger til eksisterende kostald, som anvendes til henholdsvis malkebotter, og kontor, samt malkerum.

De nye bygninger etableres og er etableret i et område der i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 er udpeget som overgangslandskab. Ejendommen grænser op mod kystlandskab mod nord og nordvest, samt dallandskab mod øst.

Den nye gyllebeholder etableres nord for en eksisterende gyllebeholder og vest for ungdyrstalden. For at skabe en harmonisk ensartethed ud mod kystlandskabet/Gestvej, vurderes det, at der bør etableres en afskærmende beplantning. Beplantningen skal bestå af et 3-rækket læhegn, som skal indeholde både buske og træer. Varde Kommune vurderer, at det er tilstrækkeligt at plante i den samme længde, som den nuværende beplantning. Denne beplantning skal dog suppleres med nye planter, således at resultatet er et 3-rækket plantebælte. Planterne i plantebæltet må ikke fremgå af Miljøstyrelsens liste over uønskede arter i den danske natur. Se figur 3 for placering af plantebæltet. Der stilles vilkår til etablering og udformning af beplantningen.

De øvrige nye bygninger skærmes af eksisterende bygninger mod nord, ud mod kyst- og dallandskabet.

Der må ikke opsættes belysning, der kan være til gene for naboer eller lysforurene ud i det åbne land. Alle lyskilder skal være nedadrettet og med sensorer eller lignende så de kun er oplyste når der arbejdes. Varde Kommune stiller vilkår til dette.

Figur 3. Placering af afskærmende beplantning.

Varde Kommune vurderer at

- alle nybyggerierne er erhvervmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet,
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Udover Gestvej 21 ejer og driver Carsten Vandborg Nielsen ikke andre ejendomme med bygninger til husdyrhold.

7.5 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

7.6 Indretning

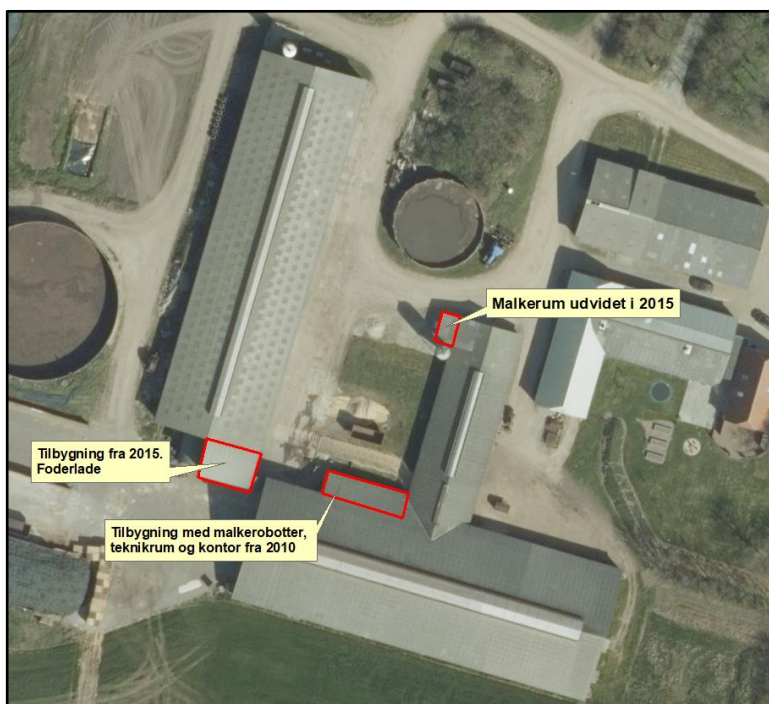
Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 5.

Der er i 2010 etableret en tilbygning på 70 m² til kostalden med malkebotter og kontor. Se figur 4. Tilbygningen lovliggøres i denne miljøtilladelse. I forbindelse med ændringen er en tidligere malkestald fjernet, og der er i dette område etableret dybstrøelsesboks, samt separationsområde med senge og spalter. Endvidere er der etableret et område ved malkebotterne indrettet med spalter.

I den nordlige ende af bygning 1, er malkerummet i 2010 blevet udvidet med 15,5 m². Nærværende miljøtilladelse omfatter også lovliggørelse af denne udvidelse. Se figur 4.

I ungdyrstalden ændres størstedelen af stalden fra dybstrøelse til fast drænet gulv. I den sydlige ende af ungdyrstalden er der i 2015 etableret en tilbygning på ca. 68 m². I denne tilbygning er en holde/læseplads for strørobotten, som strøer i ungdyrstalden. Der er ikke oplag af halm, men kun en holdeplads. Tilbygningen lovliggøres i nærværende miljøtilladelse. I forlængelse af tilbygningen til ungdyrstalden mod vest, etableres et råvarelager til kraftfoder og mineraler på ca. 90 m².

Derudover etableres en kalveplads på 270 m² med mulighed for at bruge den til møddingsplads, en ny gyllebeholder på 3.000 m³, samt en ny plansilo på ca. 675 m². Ansøger ønsker desuden muligheden for at flytte en eksisterende gastæt fodersilo med en højde på maksimalt 12,5 m, som er placeret i den nordlige ende af bygning 2, til en ny placering ved tilbygningen med malkebotter.

Figur 4. Tilbygninger der lovliggøres.

Figur 5. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning 1

Kostald på 2.281 m² med naturlig ventilation. I området hvor tidligere malkestald var placeret, er der etableret dybstrøelsesboks og separationsområde med senge og spalter. Bygningen er i 2010 udvidet med 70 m². Området er indrettet med malkerotter og kontor. Foran malkerobotterne er der etableret et område med spalter og et mindre område med spalter er ændret til sengebåse. Udvidelsen og ændringen i staldsystemerne lovliggøres i nærværende miljøtilladelse.

Det er i ansøgningen angivet, at der ønskes mulighed for at opstalde

- Alle former for kvæg på 76 m² produktionsareal indrettet som sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
- Alle former for kvæg på 1.144 m² produktionsareal med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
- Alle kvæg, heste, får og geder på 130 m² produktionsareal med dybstrøelse
- Alle kvæg, heste, får og geder på 42 m² produktionsareal med dybstrøelse

Se figur 6 og 7 for indretning af stalden og figur 9 for placering af de områder, hvor staldsystemerne ændres.

Bygning 2

Ungdyrstald på 1.505 m² med naturlig ventilation. Størstedelen af stalden ændres fra dybstrøelse til sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb. Det er i ansøgningen angivet, at der ønskes mulighed for at opstalde

- alle former for kvæg, heste, får og geder på 150 m² produktionsareal med dybstrøelse
- alle former for kvæg på 840 m² produktionsareal med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.

Se figur 8 for indretning af stalden.

Bygning 3

Foderlade. Den østlige del af denne bygning (ca. 68 m²) er etableret i 2015. I denne del af bygningen er en holde/læsseplads for strørobotten, som strøer ungdyrstalden. Denne del af bygningen lovliggøres i denne miljøtilladelse. I forlængelse af denne bygning mod øst, etableres der et nyt råvarelager til kraftfoder og mineraler på ca. 90 m².

Bygning 4

Malkerum. Malkerummet er blevet udvidet med 15,5 m² i 2015. Dette lovliggøres i denne miljøtilladelse.

Bygning 5

Lade m.m.

Bygning 6

Lade.

Bygning 7

Stuehus.

Bygning 8

Eksisterende plansiloer på ca. 1.500 m². Der er afløb fra siloerne i begge ender til en samlebrønd til ensilagesaft/restvand. Herfra ledes det til gyllebeholder.

Bygning 9

Ny plansilo på 675 m². Der etableres afløb fra begge ender til samlebrønd og videre til gyllebeholder.

Bygning 10

Ny Kalveplads på ca. 270 m². Det er i ansøgningen angivet, at der ønskes mulighed for at opstalde alle former for kvæg, heste, får og geder på 270 m² produktionsareal med dybstrøelse.

Pladsen ønskes også anvendt som møddingsplads.

Bygning 11

Eksisterende gyllebeholder på 998 m³.

Bygning 12

Eksisterende gyllebeholder på 3.396 m³ med en overflade på 702 m².

Bygning 13

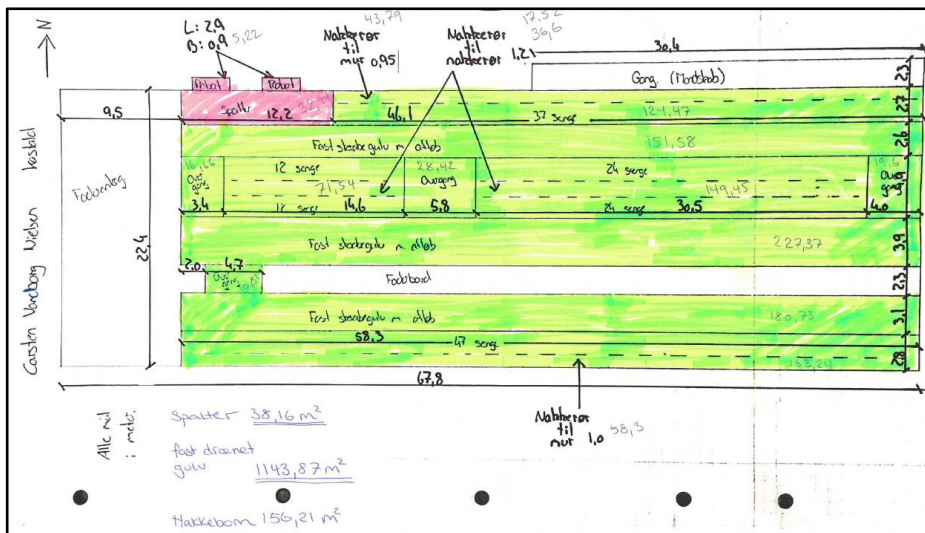
Ny gyllebeholder på 3.000 m³.

Ejer ønsker desuden muligheden for at flytte en eksisterende gastæt fodersilo fra den nordlige ende af bygning 2 til nord for tilbygningen med malkerobotter.

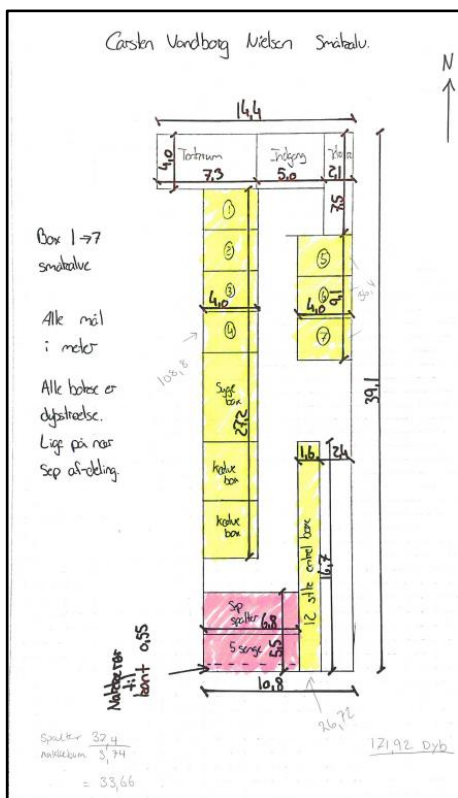
Drivgange

Et mindre gangareal mellem den sydlige og nordlige del af bygning 1 (fra malkeområde til separationsafdeling) er ikke i ansøgningen angivet som produktionsareal.

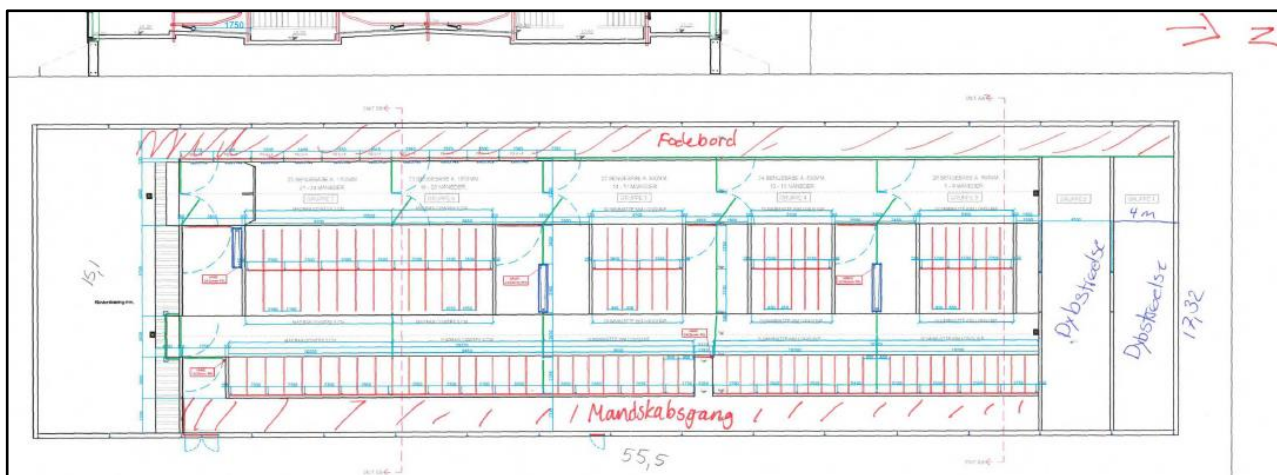
I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal sådanne arealer rengøres effektivt senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet. Rengøringskravet skal ses i lyset af forudsætningen om, at der kun i meget begrænset omfang vil være ammoniakemission fra disse arealer, fordi de kun anvendes kortvarigt, og fordi der ikke er gødningsoverflade – fordi arealerne rengøres. At rengøringen skal være effektiv, betyder derfor, at på gangarealer eller opsamlingsarealer, fjernes så vidt muligt alle gødningsrester, f.eks. med en højtryksrenser eller lign.

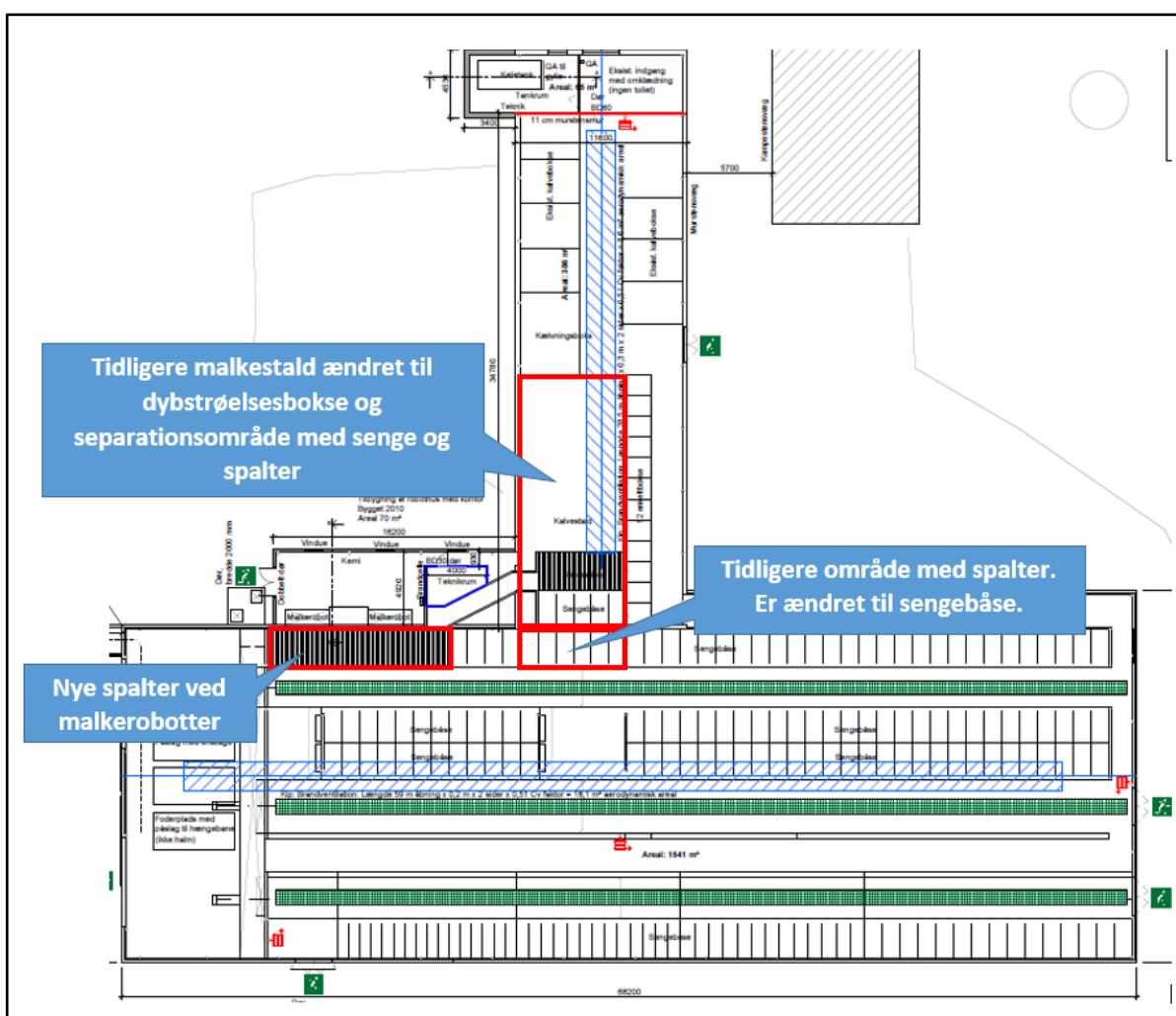
Figur 6. Indretning af den sydlige del af kostald (bygning 1)

Figur 7. Indretning af den nordlige del af kostald (bygning 1)

Figur 8. Indretning af ungdyrstald (bygning 2)

Figur 9. Områder i bygning 1, hvor staldsystemet er ændret

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.7 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I tabel 1 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift.

Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyretype / gødningstype	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
1	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Alle kvæg	18	18	76
	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Alle kvæg	988	988	1.144
	Dybstrøelse	Alle kvæg, heste, får og geder	130	130	130
	Dybstrøelse	Alle kvæg, heste, får og geder	0	0	42
2	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude	1.155	1.155	0
	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Alle kvæg	0	0	840
	Dybstrøelse	Flexgruppe, Alle kvæg, heste, får og geder	0	0	150
10	Dybstrøelse	Alle kvæg, heste, får og geder	0	0	270
I alt			2.291	2.291	2.652
Opbevaringslagre					
11	Gyllebeholder	Flydende	221	221	221
12	Gyllebeholder	Flydende	702	702	702
13	Gyllebeholder	Flydende	0	0	742
10	Møddingsplads	Fast husdyrgødning	0	0	270

Tabel 1. Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse.

Produktionsarealets størrelse for 8 år siden og i nudriften blev godkendt i henholdsvis VVM-screeningen fra december 2006, samt i afgørelsen om skift i dyretype fra 2015.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Forbrug af vand og energi

Ansøger har oplyst følgende anslåede årlige forbrug af vand og energi, se tabel 2.

	Før udvidelsen (mængde/år)	Ansøgt (mængde/år)	Ændring (mængde/år)
Elforbrug (kWh)	145.000	150.000	+5.000
Vandforbrug (m ³ , stalde)	7.000	8.000	+1.000
Olieforbrug (l)	9.000	9.000	-

Tabel 2. Husdyrbrugets forbrug af el, vand og olie.

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsageligt til malkeanlæg, belysning, gyllepumpning, foderfremstilling og udfodring.

Der er naturlig ventilation i stalden, hvorfor der ikke er et elforbrug til dette.

Der anvendes dæmpet belysning om natten. I stalden er der installeret LED-belysning. Ved den daglige drift er der fokus på at minimere elforbruget. Ved udskiftning af teknikker, der forbruget el vil ansøger ligeledes have fokus på, at der vælges nogle energibesparende løsninger.

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og rengøring. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.9 Affald

Ansøger oplyser følgende:

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Varde Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og som afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Kanyler og andre spidse genstande opbevares i brudsikkert og tæt emballage og afleveres til dyrlæge eller på den kommunale genbrugsstation. Medicinrester afleveres til dyrlæge eller apotek. Der forekommer dog sjældent rester, da al medicin normalt bruges op.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicenum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie og smørelie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i foderlade i overjordisk tank på 1.800.

Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier

Der anvendes rengøringsmidler til malkeanlæg. Disse er placeret i tankrum. Ved vask af selve stalden anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Nødvendige rengøringsmidler bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til den kommunale modtagestation.

Pesticider

Maskinstation står for sprøjtearbejdet hvorfor der ikke opbevares større mængder pesticider. I tilfælde af pesticid affald bortskaffes eventuelle rester m.m. til Kommunal Modtagestation.

Medicin

Medicinen opbevares i et køleskab i stalden.

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.10 Oplag af diesel- og fyringsolie

Ansøger oplyser følgende:

Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i foderlade i overjordisk tank på 1.800 l.

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at diesel- og fyringsolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.11 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det ikke muligt at udregne en præcis produktion af flydende og fast husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 7.334 m³. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 3.

Opbevaringsanlæg	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank 11	998	1987/2016
Gylletank 12	3.336	2005/2016
Gylletank 13	3.000	
I alt	7.334	

Tabel 3. Husdyrbrugets opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Ansøger oplyser følgende:

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en traktorpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads eller som kompost i markstak.

Som en del af ansøgningen ønskes der etableret en ny gyllebeholder på 3.000 m³.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen fremgår der krav til styrke, tæthed og bestandighed. Disse krav er almindeligt gældende, og skal overholdes.

Miljøstyrelsen har udgivet et vejledende byggeblad for gyllebeholdere, Vejledning nr. 13, 2015. I Landbrugets Byggeblad nr. 103.05-04 er beskrevet hvordan rørføringer kan udføres, så de overholder gældende lovgivning.

Da ansøger ikke i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse har redegjort for de nærmere detaljer vedrørende ny gyllebeholder, stiller Varde Kommune vilkår om, at der senest 2 uger før beholderen etableres, skal indsendes følgende til Varde Kommune:

- Dokumentation for at beholderen inklusiv rørføring opføres i henhold til reglerne husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
- Målfaste tegninger af beholderen inklusiv højde samt rørføringer til- og fra tanken

Som en del af ansøgningen ønskes der etableret en ny møddingsplads/kalveplads på 270 m².

I husdyrgødningsbekendtgørelsen fremgår der krav til indretning, mure, randzoner, hældninger, afløb, styrke, tæthed og bestandighed. Disse krav er almindeligt gældende, og skal overholdes.

I landbrugets byggeblad nr. 103.06-05 er der beskrevet hvordan bund i møddingspladser kan udføres på en måde, så det sikres at kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen efterleves.

Da ansøger ikke i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse har redegjort for de nærmere detaljer vedrørende ny fremtidig møddingsplads, stiller Varde Kommune vilkår om, at der senest 2 uger før møddingspladsen etableres, skal indsendes følgende til Varde Kommune:

- Dokumentation for at møddingspladsens bund og eventuelle sider opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
- Redegørelse for mure / randbelægning / hældning
- Målfaste tegninger af møddingspladsen med afløb og rørføring fra ensilageplansilo til evt. opsamlingsbeholder.
- Dokumentation for at eventuel opsamlingsbeholder er udført af bestandige og tætte materialer, og er dimensioneret i forhold til kapaciteten

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning gælder følgende for opbevaring af kompost i markstak:

Dybstrøelse skal som hovedregel opbevares på en møddingsplads med fast bund og afløb.

Dybstrøelse må dog, når den er kompostlignende og har et tørstofindhold på mindst 30 %, oplagres i marken. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i 3-4 måneder, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Markstakke med kompost skal opfylde de samme afstandskrav, som gælder for stalde, møddingspladser m.v. se afsnit 7.2.

En markstak må højst ligge samme sted i 12 måneder, og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Der skal føres årlige optegnelser med oplysninger om oplagringsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

En markstak må ikke placeres på arealer, som skråner mod vandløb og søer, og må ikke placeres nærmere end 15 m fra dræn.

En markstak skal overdækkes umiddelbart efter udlægning, og skal til enhver tid holdes fuldstændig overdækket med kompostdug eller andet lufttæt materiale. Eneste undtagelse er en midlertidig opbevaring i maksimalt en uge i forbindelse med udspreddning.

Fast gødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.12 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Foder opbevares i tårnsiloer og i foderhus bygning 3. Ensilage opbevares i plansilo bygning 8+9 og evt. i markstak ved behov og efter gældende regler.

Som en del af ansøgningen ønskes der etableret en ny ensilageplansilo på ca. 675 m².

I husdyrgødningsbekendtgørelsen fremgår der krav til indretning, mure, randzoner, hældninger, afløb, styrke, tæthed og bestandighed. Disse krav er almindeligt gældende, og skal overholdes.

I landbrugets byggeblad nr. 103.09-01, 103.09-02, 103.09-03 og 103.09-06 er der beskrevet hvordan bund i ensilageplansiloer kan udføres på en måde, så det sikres at kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen efterleves.

For at leve op til kravene i den nugældende husdyrgødningsbekendtgørelse, skal der etableres en mindst to meter bred randbelægning i begge ender, hvis den nye plansilo etableres uden gavl. Randbelægningen skal alle steder have minimum tre procent fald mod afløb.

Etableres den nye plansilo som en åben plads uden sidemur, skal der som minimum etableres afløb i pladsens 4 hjørner. Desuden skal der etableres en mindst to meter bred randbelægning hele vejen rundt om pladsen, som alle steder har minimum tre procent fald mod afløb.

Da ansøger ikke i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse har redegjort for de nærmere detaljer vedrørende ny fremtidig ensilageplansilo, stiller Varde Kommune vilkår om, at der senest 2 uger før ensilageplansiloen etableres, skal indsendes følgende til Varde Kommune:

- Dokumentation for at ensilageopbevaringsanlæggets bund og eventuelle sider opføres i henhold til kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed
- Redegørelse for mure / randbelægning / hældning
- Målfaste tegninger af ensilageopbevaringsanlægget med afløb og rørføring fra ensilageplansilo til opsamlingsbeholder

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.13 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 286,7 meter, samlet bebyggelse 202,7 meter og enkeltbolig 90,7 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 4.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 4 anderledes end i figur 1 og 2.

Samlet resultat af lugtberegning						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Gestvej 10	0	FMK	90,7	90,7	174,1	Ja
 Lydumvej 59	0	NY	202,7	202,7	1284,2	Ja
 Nr. Nebel By, Nr. Nebel	0	NY	301,1	295,4	2523,8	Ja
 Sædding By, Nr. Nebel	0	FMK	286,7	286,7	2125,6	Ja

Tabel 4. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne. Møddinger uden daglig tilførsel skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.14 Støj og rystelser

Ansøger oplyser følgende:

Støj

De væsentlige støjkloder på et kvægbrug er gyllepumper, foderleverancer, indblæsning af foder i fodersiloer, støj fra transportere, malkeanlæg m.v. Transportere forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transportere i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transportere i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transportere er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transportere i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transportere i weekenden og uden for normal arbejdstid. Andre transportere foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transportere i weekenden og uden for normal arbejdstid. Indblæsning af foder ca. hver 3. uge. Leverancer af foder foregår af kort varighed.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. I forbindelse med transportere kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transportere i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.15 Støv

Ansøger oplyser følgende:

Der kan være støvudvikling i forbindelse med strøning, dette giver dog normalt ikke generende støv udenfor staldbygningerne. Der kan være støvudvikling i forbindelse med foderindblæsning, dette vurderes dog normalt ikke at have et omfang der giver støvgener for omgivelserne. I tørre perioder kan der være lidt støvudvikling fra vejen i forbindelse med transportere. Generelt vurderes der, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og derfor ikke vil være til nogen form for ene for omkringboende naboer.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.16 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent. Fluer bekæmpes ved hyppig udmugning ved kalve samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.17 Døde dyr

Ansøger oplyser følgende:

Døde dyr opbevares lige nord for ungdyrstald. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.18 Lys

Ansøger oplyser følgende:

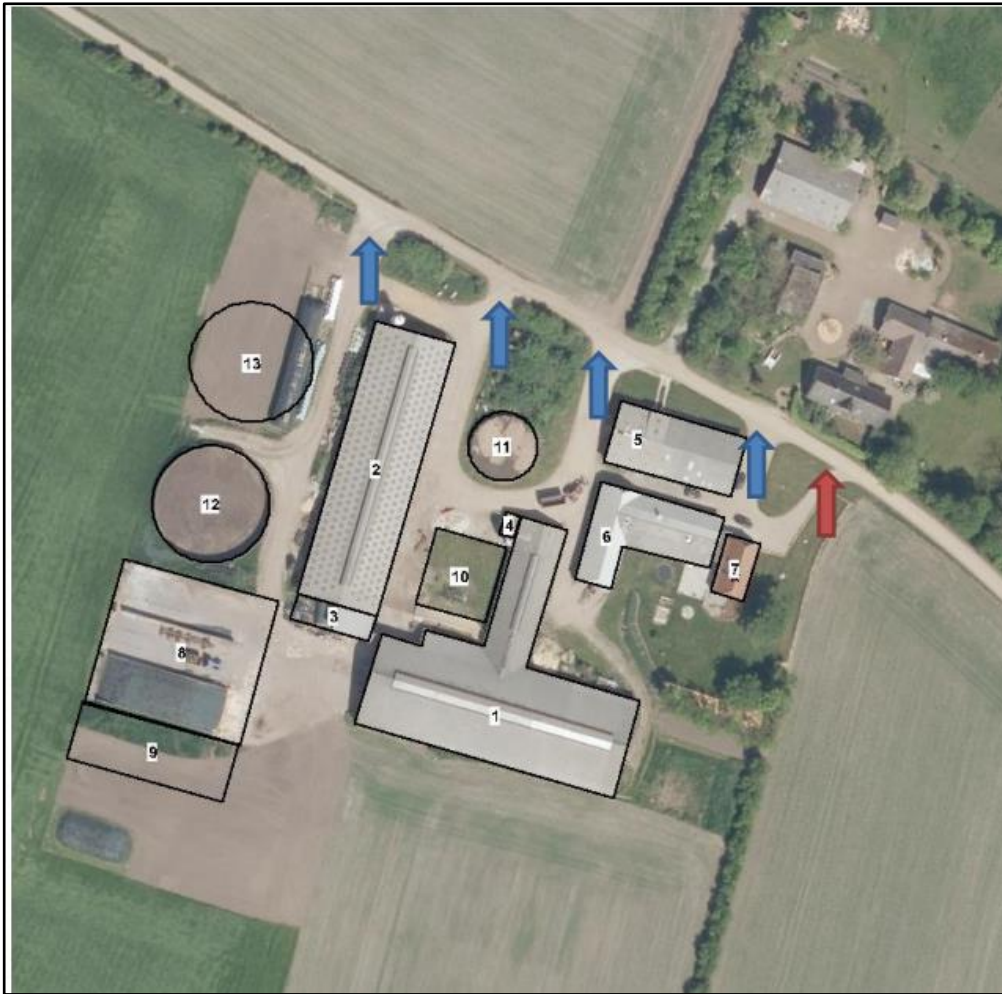
Al udendørsbelysning er udelukkende orienteringslys og tændes efter behov. Lys i staldene er med natsænkning, ellers tænd sluk.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.19 Transport

Ansøger oplyser følgende:

Til ejendommen er der 5 indkørsler. Den østligste indkørsel (markeret med rød pil på figur 10) er til stuehuset og de resterende 4 anvendes i forbindelse med driften.

Figur 10. Til- og frakørselsforhold på husdyrbruget

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, samt hjemtransport af afgrøder.

En transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, før	Antal/år, efter	Kommentarer
Indkøbt foder	45	45	Indblæsning hver 3 uge, løs foder hver 4 uge, varetare hver 4 uge.
Afhentning af mælk	180	180	Hver anden dag
Brændstof	9	9	
Husdyrgødning	230	230	Afhænger af dyresammensætningen
Husdyr til/fra ejendommen	45	45	Tyrekalve hver 14 dag, slagt hver 3 uge
Grovfoder	400	400	
Døde dyr	7	7	
Affald	40	40	Hver 14 dag husholdning, rest hver 4 uge. Ingen erhvervs container – kører på genbrugsplads ved behov
Øvrige	150	150	Dyrlæge, inseminør m.m.
Samlet antal transporter	1.106	1.106	

Tabel 5. Antal transporter til og fra ejendommen.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transporter og at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.20 Spildevand

Ansøger oplyser følgende:

Sanitært spildevand

Ingen sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

Processpildevand

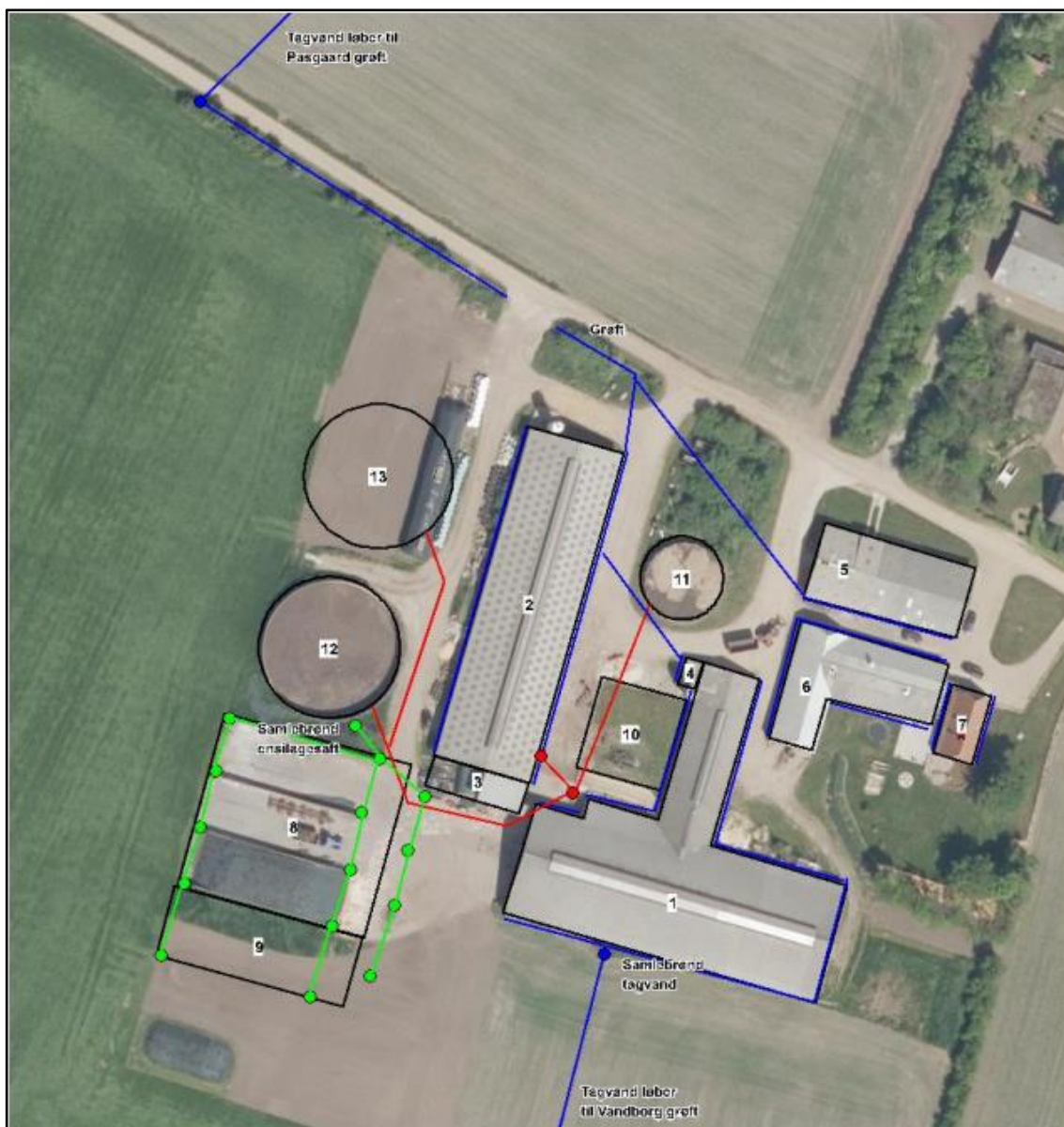
Processpildevand ledes til gyllebeholder.

Overfladevand / restvand

Vand fra befæstede arealer og ensilagesiloer løber til opsamlingsbeholder hvorfra det pumpes til gylletank.

Tagvand

Den største del af regnvandet løber til grøft, som løber videre mod nord til Pasgaardgrøften eller mod syd til Vandborg grøft. Evt. gylleudslip eller anden forurening kan let stoppes i grøften med jord eller halmballer.

Figur 11. Afløbsplan

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.21 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ved håndtering og opbevaring af gylle, kemikalier og olie, vil der altid være risiko for at der kan ske uheld. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt og der kan opstå brand.

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, har ansøger oplyst at følgende er proceduren for håndtering af gylle, kemikalier og olie, ved uheld på husdyrbruget:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af

NaturErhverv. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstoffudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen pesticider på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance. Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage er der risiko for at gyllen løber til grøft. Gyllen vil blive opdæmmet med jord, halmballer eller lignende. Grøften kan spærres ved at smide en halmballe eller jord i grøften.

arde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.22 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra både 8-årsdriften og nudriften er 2.348,4 kg kvælstof pr. år, og i ansøgt drift 3.113,9 kg kvælstof pr. år.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2351,2	762,7	3113,9
Nudrift	1979,6	368,8	2348,4
8 års-drift	1979,6	368,8	2348,4

Figur 12. Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 765,5 kg kvælstof pr. år i forhold til både 8 års driften og nudriften.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- Der er etableret staldsystemet fast drænet gulv med ajlefløb i den sydlige del af den eksisterende kostald (bygning 1), se figur 6.
- Der etableres staldsystemet fast drænet gulv med ajlefløb i eksisterende ungdyrstald (bygning 2)

Tiltaget stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1595 af 6. december 2018) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 4,3 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 62 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen, se figur 13.

Figur 13. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 9.

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 6,5 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 14. '.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 7230 Riggær, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Alternativt kan det være heder og overdrev indenfor de internationale naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 9.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Figur 14. Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1- og 2-natur.

Anlægget er beliggende ca. 3,2 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 14.

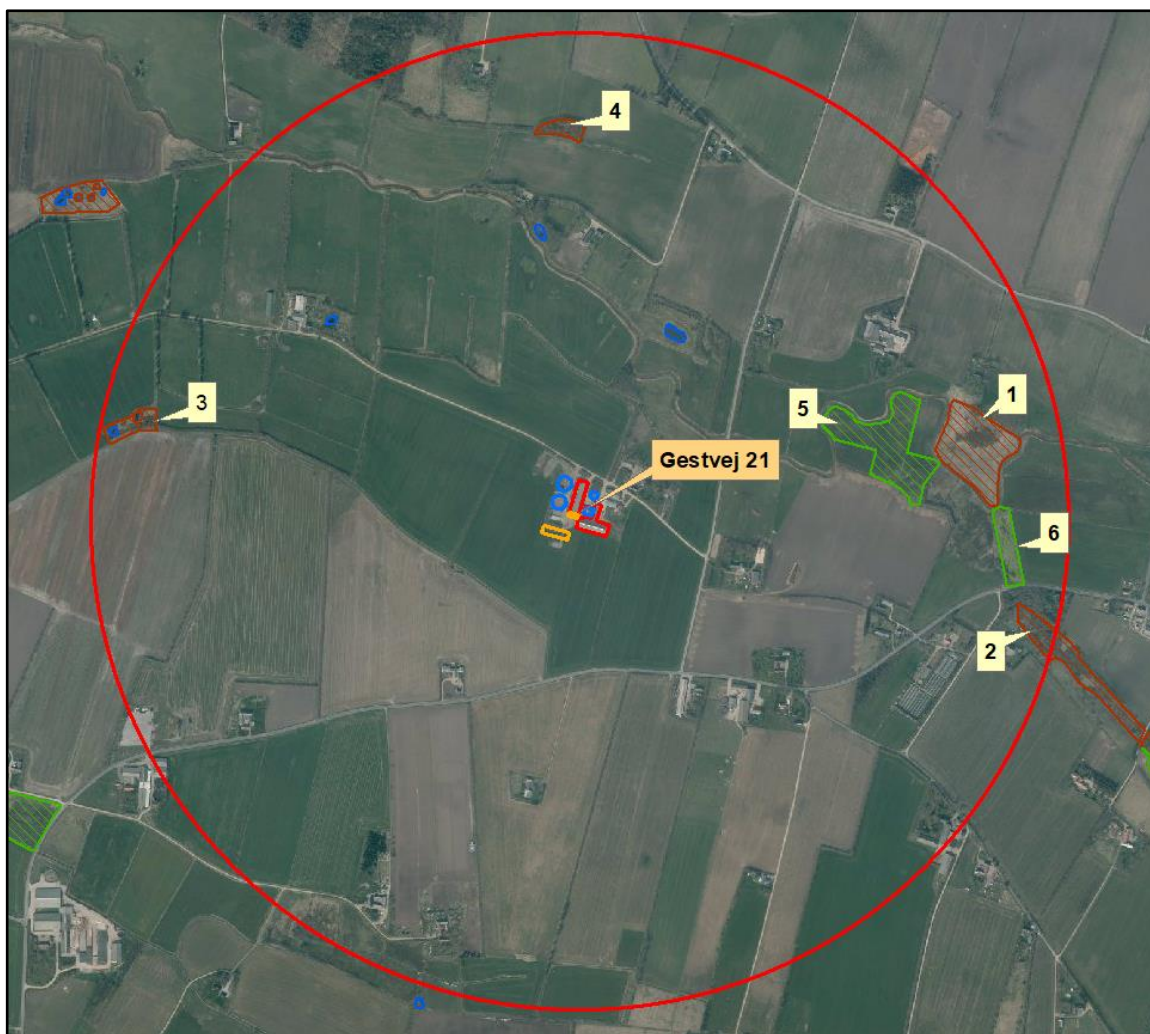
Det drejer sig om en hede.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8-årsdriften og nudriften, se tabel 9.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 15 og tabel 6 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 15. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
1	Mose	Ja
2	Mose	Nej
3	Mose	Nej
4	Mose	Nej
5	Eng	Ja
6	Eng	Ja

Tabel 6. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 7.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 7. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015	2016
kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3	13,9

Tabel 8. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 4 moser, se figur 15 og tabel 6.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegnings af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 6, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende (og kvælstoffølsomme) naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 9, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Ruhed opland	Ruhed område	8 års drift, kgN/ha	Nudrift, kgN/ha	Ansøgt, kgN/ha
Natura 2000	Uoplyst	4.300	Uoplyst	L	V	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Uoplyst	6.500	Uoplyst	L	Mk	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Uoplyst	3.200	Uoplyst	L	S	0,0	0,0	0,0
1	Særlig	685	5-10	L	Mk	0,2	0,2	0,3
3	Uoplyst	457	Uoplyst	L	Mk	0,0	0,0	0,1
4	Uoplyst	728	Uoplyst	L	S	0,2	0,2	0,3

Tabel 9. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Beregningerne viser, at der ikke bliver tale om merdepositioner, som overstiger 0,1 kg N/ha til noget § 3 område.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 5 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 2 enge, se figur 15 og tabel 6. Engene er C-værdisatte og C-målsatte. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.23 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 10,5 km syd for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår hovedpunkterne

- Ammoniak

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.24 BAT – Ammoniak

Varde Kommune har beregnet projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 10.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2331	763	3093
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2351	763	3114
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-21
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Tabel 10. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

BAT-kravet for projektet er beregnet til 3.093 kg NH₃-N/år og projektets reelle ammoniakemission er på 3.114 kg NH₃-N/år. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 21 kg NH₃-N/år højere end det beregnede BAT-krav.

Den højere ammoniakemission skyldes, at der er sket en ændring i kostalden, hvor en gammel malkestald er fjernet, og dele er nu omdannet til produktionsareal. Derudover er der indsat malkerobotter, hvor der også er etableret spalter. Hele udvidelsen drejer sig om 76 m² sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) og 42 m² dybstrøelse.

Ansøger oplyser følgende:

I så lille et staldafsnit er det ikke økonomisk proportionalt at etablere fast drænet gulv med skraber. Da der er tale om en eksisterende stald vil det ikke være økonomisk proportionalt at brække gulvet op for at etablere fast drænet gulv. Jævnfør videnskatalog over kvægstaldegulve vil renovering fra spaltegulv til fast drænet gulv være en væsentlig omkostning.

Det eneste mulige alternativ der er på ejendommen for at nedsætte ammoniakfordampningen på ejendommen er overdækning af den nye gyllebeholder. Dette er ikke hensigtsmæssigt, da investeringen er høj i forhold til den mulige nedsatte ammoniakfordampning. Ifølge Teknologibladet "Fast overdækning af gyllebeholder" fra 11.11.2010 er det ikke proportionalt at etablere fast overdækning på gyllebeholdere til kvæggylle, da den samlede meromkostning pr. kg N overstiger 100 kr.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ansøgers redegørelse, i henhold til § 25 stk. 5 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at BAT-kravet kan fraviges med 21 kg NH₃-N/år, da ansøger har godtgjort, at BAT-kravet ikke er proportionalt, som følge af den eksisterende indretning og drift.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved at

- der er etableret staldsystemet fast drænet gulv med ajlefløb i en del af den eksisterende kostald (bygning 1), se figur 6.
- etablere staldsystemet fast drænet gulv med ajlefløb i eksisterende ungdyrstald (bygning 2).

Se figur 5 for placering af bygninger.

7.25 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

8 Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

- *Der overvåges ved gyllepumpning*
- *Der udføres 10-årig beholderkontrol*
- *Der føres logbog over gylletanke*
- *Der føres kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr m.m. efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Det er et styringsredskab, der sikrer at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det, så næringsstoffudledningen til det omgivende miljø minimeres osv.*

Varde Kommune vurderer, at ansøgers redegørelse for egenkontrol er tilstrækkelig.

9 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/parter, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 357 m fra husdyrbruget, samt øvrige naboer og parter, der vurderes at kunne blive berørt af udvidelsen i perioden fra den 19. december 2019 til den 6. januar 2020.

I forbindelse med nabohøringen er der ingen bemærkninger kommet.

10 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøtilladelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.